

Ács Jenő

Jehova árnyékában

2. rész

Állva fogadnak, hellyel sem kínálnak. Az angyal-arcú, égkek szemű feleség tovább készíti a vacsorát. A férj arca feszült, szinte haragos.

— Furcsa véleményeket hallani Jehova tanúiról. Én elfogulatlanul szeretném bemutatni a szektát.

— Kicsoda maga?

— Újságíró!

— Hadd nézzem meg az igazolványát.

Tüzetesen vizsgálja.

— Ki adta meg a címünket?

— Nem hivatalos szervtől, hanem magánembertől tudom, de nem „testvértől”.

A testvér szónál megrándul az arca.

— Figyeljen ide! Ha az állam elismeri a „tanúkat”, én elsőként nyilatkozom. De most kérem, menjen el, vacsorázni szeretnék.

Megfordulok. Az ajtóban még teszek egy tétova kísérletet.

— Igaz, hogy börtönben volt a katonai szolgálat megtagadása miatt?

— Hagyjuk ezt, úgyis ismeri, hogy miért!

— Mások sem fogtak fegyvert, mégsem lettek „tanúk”.

Az udvaron folytatjuk:

— Adok egy jó tanácsot: Ha máskor „tanúval” beszél, ne szóljon erről. Tőlünk nemcsak az adót vonják le, hanem még börtönbe is zárnak. Érzékeny pont ez nekünk.

— A fegyver nélküli katonai szolgálatot is felajánlották!

— Ugyan már, ha háború van, minden katonának lőnie kell az ellenségre, a másik emberre.

— Nincs háború.

— Bármelyik percben lehet.

— De egyébként is alkotmányos, nemzeti kötelességüket tagadják meg.

— Nekem a Biblia az „alkotmányom”. Az másra tanít.

— Volt már beteg?

— Igen.

— Kapott táppénzt?

— Mire akar kilyukadni?

— Van néhány jó dolog itthon, arról mit mond az írás?

— Jézus ács fia volt, nem vetette meg a fizikai munkát. Mi sem szégyellünk dolgozni. Bárkit megkérdezhetnek: Jehova tanúi a legjobb munkások. Ezért jár nekünk is az, ami a többieknek.

— De nem önmagukért dolgoznak, hiszen mind a vezetőiket szolgálják.

— A munka biztosítja a megélhetésünket.

— E szemlélet, ez az alávetettség, erkölcsstelen!

— Én csak Jehovának tartozom számadással.

— Meg a vezetőinek!

— Honnan veszi ezt?

— Egyik „testvére” említette, hogy vezetők irányítják a gyülekezeti tagok életét.

— És a magáét nem? De mi ebben a meghökkenítő? Vezetők nélkül nincs szervezet.

— A „világiak” demokratikus társadalmi rendért küzdenek szerte a világban?

— Mi a teokrácia hívei agyunk. Demokráciával csak a „világiakat” lehet bódítani.

— A házasságban is?

— A férfi: a teremtés koronája.

— És a feleség nem?

— Azért van annyi válás, mert amit a Biblia hirdet, azt megszegik.

A közben odaérkező feleség helyeslően bólogat, és büszkén néz férjére. (Pedig mindketten huszonevesek!!!)

— S mi történik a „vegyes” házasságokkal, ahol csak az egyik fél, többnyire a férj a „tanú”?

— Elismerem, elég nehéz helyzet. Vagy a másik fél is belép közénk, vagy válás lesz a vége. Nem vagyok híve az ilyen házasságoknak. „Testvér”, csak „testvérrrel” kösse össze az életét.

— A szerelem vak...

— Ezért is kell figyelniük nekünk, „tanúknak” egymásra. A közénk tartozó lányok ugyanis nagyon kapósak. Nálunk nem kell tartani attól, hogy amíg a férj dolgozik, távol van, addig mással „barátkoznak”.

Az arcán kaján mosoly jelenik meg:

— Na, ennyi elég! Érdeklődjön másnál tovább...

Ezt tettem. Hónapokig nevek, címek, helységek ismeretében kutattam azokat az embereket, akiktől a kaján mosolyon kívül többet is kaphatok. Be kell ismernem, a mosoly végigkísért. A „jehovisták” ezzel érzékeltették kísérletem képtelenségét! Némi alapja volt is lekicsinylésüknek, hiszen hajsza! híján én is beleestem csapdájukba, nevezetesen: hogy vallási nézőpontból vegyem szemügyre közösségüket. Ők az igazi keresztyények, az ősi gyülekezetek hitbéli folytatói, akik Jehova szavát, a Bibliát tökéletesen értelmezik, s hírnökként egyedül alkalmasak arra, hogy eljuttassák az emberekhez. A történelmi egyházak — katolikus, református — és a kisegyházak eretnekek, a Sátán eszközei. S Jézus nem más, mint Jehova fia, akinek a „tanúk” az alattvalói és harcosai.

A szektásodás nem mint vallási torzulás érdekelt - bár valójában az -, hanem mint valós társadalmi jelenség. Engem kizárólag a szektában élő emberek sorsa, gondolkodása, életvitele, jövője izgatott.

Komor gyermekkorra volt. Szülei nem engedték a többi gyerekkel játszani, osztálytársai nem kedvelték, így egyedül éledgett az idős szülőkkal, akik a legkeményebb hitben tartották magukat. Amikor a gyerekek fociztak, fogócskát játszottak a lányokkal, ő rettenetes ótestamentumi átkokat hallgatott, s olyan zsoltárokat énekelt, hogy beleborzongott gyermeki lelke. Az osztálytársak kirándulni mentek, ő maradt, szülői tiltó szóra. A sport, a sportegyesület következett volna, de oda sem járhatott, nem maradt más tér, csak a szoba s az udvar négyszöge. És a könyvek, közülük is a Biblia, amit már gyermekfejjel majdnem betéve tudott.

Szokmát tanult, műszerész lett. És elkövetkezett a fiatalember tavasza, amikor a test követelni kezdte azt, ami az övé. Szabadabb, levegősebb életet, barátokat, társaságot, s nemcsak fiúkat, hanem lányokat is. Egyre sűrűbben tűnt fel szórakozóhelyeken, inni kezdett, rászokott a dohányzásra, s végül, hogy a lányok bája se maradjon rejtve előtte, odaszegődött egy beatzenekarhoz technikusnak. Ettől kezdve feltalálta magát a hölgyek társaságában is. Két évig vonzotta e világ.

Elképzelhető, mit éreztek a szülők: gyermekük nemcsak, hogy nincs velük egy hitben, hanem még az átlag erkölcsökhöz szokott szem is roppant sok vétket, kivetnivalót talált viselkedésében. Iszik, éjszakázik, lányokhoz vagy talán asszonyokhoz jár. Ezen felül dohányzik, s ne adj isten, káromkodik, helytelen beszéd hagyja el a száját. Meggyőződésük volt: fiúk, akit gondosan Jehova szeretetére neveltek, elkárhozik. A lehető legmélyebb fertőbe került, abba a bugyorba, ahonnan nincs feltámadás! Nem szólva az öröklétről, a paradicsomi Jézus királyságáról. Próbáltak a lelkére hatni, de még jobban elvadították. Elköltözött otthonról albérletbe. Albérlet: a szó sokaknak rosszul cseng, joggal, de a fiatalembernek maga volt a szabadság és a mámor. Igyekezett is mindent megismerni, amit eddig elmulasztott.

A gyermekkorban megsérült lelke két évig bírta a meghasonlást. Görcsös és keserű lett a kiábrándulás, hirtelen se szó, se beszéd hazaköltözött. Hetekre bezárkózott a szobájába, csak a Bibliát olvasta. Amikor kijött, már más ember lélegzett benne. Szakított közeli múltjával, leszokott az italról, cigarettáról, elkerülte a másik nemet, olyan puritán étel-veket tett magáévá, hogy a szülők szemében ragyogni kezdett a dicsfény, íme: a vér nem válik vízzé. Büszkék lettek fiúkra és magukra.

— Joggal?

— Ők tudnák megmondani. Mindenesetre étel-veikhez hasonlóan kezdtem eltölteni napjaimat. Egyáltalán nem esett nehezemre, sőt könnyebb lettem, testileg-lelkileg megerősödtem. Valahogy más szemmel néztem a körülöttem élőkre: ami nekik fontos volt, az nekem nem. És fordítva. Rájöttem: amit abban a két évben csináltam: nevelés és káros. Egyik napról a másikra persze nem lehet megváltozni, én sem tudtam, de tudatosan készültem rá. Az utolsó, a végső lökést egy esküvő adta. Egyik „testvérem” egész éjszaka beszélt nekem, és mire megvirradt, nekem is felkelt a nap.

— Nincs árnyéka?

— Amit a másik ember árnyéknak nevez, nekem fekete fény. Megpróbáltatással jár ez a hit, például hiába vettek fel a villamosmérnöki karra, miután nem tettem le az egyetemi esküt — a Magyar Népköztársaságra —, eltanácsoltak. Aztán

következett a katonaság: mikor megkaptam a behívót, elmentem a kiegészítő parancsnokságra, s ott elég hangosan közöltem, nem vonulok be, mert a vallásom tiltja. Jó, jó — mondta a tiszt, de ne olyan hangosan. Majd megírtuk a jegyzőkönyvet. Így kerültem ide a börtönbe. Mire letelik az időnk, addigra a testvéri kötelék még tartósabb lesz. Ha kimegyünk, számíthatunk egymásra, és a gyülekezet, a közösség is hasznát látja, hogy közel három évet eltöltöttünk itt. Nincs kárba vesztett idő!

— Tudja, hogy fegyvertelenül is végezhet katonai szolgálatot?

— Ez igaz! Csak kimaradt a számításból az a tény: mi hiszünk. Isten rendezi a világot, ehhez a fegyverek nem tudnak mit hozzátenni, s miután mi tudjuk, hogy Jehova eljövetele közel van, ezért e világi szervezettel nem állunk kapcsolatban. Ennek bekövetkeztét jelek hirdetik.

— Miféle jelek?

— Az állandóvá vált háborúzás, az éhség egyes földrészekben, és a földrengések. Meg a kapzsiság! Ma mindenki kapzsi. Meg akarja kaparintani mindazt, ami a másiké. Azt akarják az emberek, hogy nekik mindenük legyen, de azzal már nem törődnek, hogy a másiknak van-e, lesz-e? Jellemző: a háborúskodásra mindig van pénz, de arra például nincs, hogy a kolerát felszámolják. Ilyenkor érdekes módon mindenki egyszerre szegény lesz. A világ népei magukat szeretőkké váltak, a jónak, a pompának a kedvelőivé, s nem törődnek azzal, hogy embertársaiknak esetleg a betevő falat is hiányzik. Nekünk nem számít a faj, a nem, nem számít, hol született, milyen nyelvet beszél, mindenki testvérré válik, ha a mi hitünket vallja.

— Tehát a feleség sem több, mit egy „testvér”?

— A család, az szent, mert a gyermek Isten adománya. Eszményképünk a nagy család, nem kényszeren, hanem példaadáson, szereteten, bizalmon és hűségen alapul a házasság.

— Ha elmúlik a szerelem?

— Az a szeretet nem múlik el, amely a belső vonzalmat adja, amely a házasság alapja. A többi csak csont és hús!

— A nemzésem kívüli nemi kapcsolat bűn?

— Mi nem feledkeziünk meg Pál apostol szavairól: „ne tagadjátok meg feleségeitektől azt, ami ne-

kik jár”. Zabolátlanok persze nem vagyunk, mértékel élünk a szerelem és a test ajándékaival, és csak házasságon belül. A házasságon kívüli nemi kapcsolat istenkísértő bűn, parázsnaság! Nálunk nincs házasságtörés, sem válás. Nem véletlenül olyan kapcsolatok a „jehovista” lányok, mert a férj nyugodtan dolgozhat, járhat bárhol és bármennyig, biztos lehet hűségükben, az otthoni tisztaságban. Ez manapság nagy szó! Körülöttünk a kaosz, az erkölcsi zuhlás, mindenki csak a saját testével, a test ördögével törődik, kivéve minket, akiket nem téveszt meg a világ cifrasága. Mindennél többet ér, ha Jehovának testő életet élünk.

— S mi tetszik neki?

— Az, ha könyörgünk hozzá, tiszta lelkiismeretért. S szólunk hozzá: „ímhó vagyok atyám, hogy cselekedjem akaratomat”!

— Mióta figyel a hívó szavakra?

— Pontosan emlékszem a dátumra: 1978. április 25-e óta. Ekkor volt az esküvő, amelyről már említést tettem. Miután nem volt mindenkinek párja, tánc, ivás helyett egyik „testvéremmel” este nyolctól reggelig beszélgettem. Aztán két hétig gondolkodtam, majd alámerítkeztem. Azóta erős a szándékom, hogy Jehova akarata szerint cselekedjek. Élő lélekként van bennem, elme el nem képzelheti, csak a hit sejteti meg körvonalait. Vele nem mint lehetőséggel számolunk, hanem tudatosan számba véve a világ és az emberiség tényeit — ezeknek logikus következményeként léteznek. Hogyan? Nem tudható. Olyan ez, mintha számítógépet akarnék javítani műszaki leírás nélkül. Lehetetlen!

— A következő lépés?

— Amit az írás mond: „szenteljétek meg mindenben a nevét”.

— Például munkával?

— Igen. A Jehova tanúi tudnak és szeretnek dolgozni. Nem lógunk, kárt nem okozunk, hanem egyetlen ritmusban végigdolgozzuk a munkaidőt, nem kell sürgetni, vagy visszafogni bennünket. Mások, ha félrefordul a munkavezető, máris leállnak, és hiába magyarázunk nekik, ostobának tettetik magukat, s ahol lehet inkább rontanak, mint javítanak.

— Azért szomorú, hogy három év itt, a börtönben telik el?

— Mi ez az idő a végtelen reménységhez képest? Nem követek el bűnt, tehát szabad vagyok. A bűn zsoldja: a halál. Az ítélet: ismeretszerzés. Beszélgetünk a többiekkel, imádkozunk, idézgetjük a Bibliát. Ha behoznak egyet, elveszik, ezért jó, hogy fejből tudjuk, itt sem maradunk az „Ő” igéje nélkül. Életkedvem hallatlan, mindig bennem van az öröm, a szellem gyümölcseinek egyike, s ez segít elviselni a percnyi nehézségeket. A minap néztem ki a rácsos ablakon, épp akkor járta násztáncát egy gerlepar. Olyan szép, létező és valóságos volt, hogy átjárta szívemet az élet halhatatlan melegsége. Odakinn talán észre se vettem volna.

— Mi lesz kint?

— Esküvő. A lány már eljegyzett menyasszonyom, szintén Jehova tanúja, bár ezt mondanom se kellene, hiszen hitetlenekkel, más hitűekkel el sem képzelhető kapcsolatom.

— Munkahely?

— Visszavárnak a jó barátok, a hitem a munkában nem akadály...

Ő egy a sok közül, százan—százötvenen vannak, számuk lassan növekszik. Nem a formaruha teszi hasonlóná őket, hanem amiért itt vannak, a gondolkodásuk. Közel háromévi börtönt vállaltak hitükért.

A személyi szabadság az ember legdrágább kincse, ennél már csak fizikai létünk lehet fontosabb, vagy egy olyan eszme, amely embertársaink életének jobbítását szolgálja. Ők, a „testvérek” az ország különböző helységeiből kerültek ide: a fővárosból, nagy iparvárosokból, bányavidékekről, eldugott falvakból, kis községekből. Nem emberekért vállalták a közel háromévi börtönt, hanem egy földöntúli, vezetőik által elképzelt lényért, akinek a földi „helytartói”, kegyetlen és törvényellenes szabállyal teszik próbára a közösségükhöz tartozókat. A közéjük nem tartozónak értelmetlen, már-már játéknak tetsző kiállítás ez valami mellett. Fiatalságukból három évet rácsok mögött töltenek, s mégsem hátrálnak meg, egy-kettő gondolja csak meg magát, és vonul be inkább katonának. A környezet, a börtönbeli irányított életmód, ami biztató lehetősége a nevelésnek, minden erőfeszítés ellenére sem képes ellensúlyozni a közösség, a

Jehova tanúi szekta elvárásait. S odakinn még ennyi ellenhatás sem éri őket, mert a vallás: magánügy!

A börtönt megjárta embert bizonyos előítélet fogadja, amibe azért némi sajnálat is vegyül. Őket nem kell sajnálni, az áldozat szó egyébként is töröltetett a szótárukból, helyette a „Jehováért” került. Ki nem mondotta azért „mártíroknak” érzik magukat, akik hitükért, az „új világ” reményéért lemondtak az emberi jogukról, a szabadságról.

Csak hogy hamis a beállítás: náluk a szabadság egyenlő a „bűntelenséggel”.

Az ember megszületésétől kezdve minden nappal közelebb jut a véghez, a halálhoz. E visszafordíthatatlan folyamatba az emberiség többsége, köztük a legnagyobbak, belenyugodtak. Az istenfélő emberek hisznek Isten országában, s küldetés-ként fogják fel földi életüket. Épp ezért: nagyon is jelen vannak a földön. Istennek tetsző életet élnek, és örökségként bírják a földet. Jehova tanúi az „igazságban” hisznek, s milyen furcsa: jelenlétüket mellékesnek tartják, másodállásban élnek ebben a világban. Főfoglalkozásuk a várakozás, a megfelelni akarás. Ha ez sikerül — miért ne sikerülne, gondolják —, az elképzelt új világban — s itt nincs ellenérv, hiszen minden jóérzésű embernek ez a kívánsága — a rossz minden megjelenési formája eltűnik, és eljön az örök boldogság állapota. De csak nekik, A többi istenfélő ember: elkárhozik!

A bűn akkor kezdődik, amikor a hibás, helytelen eszmék, értékrendek kisebb-nagyobb csoportoknál helyesnek ítéltetnek. Ha mindenki — akitel kapcsolatban van — azt vallja, hogy az élet értelmetlen, úgy — erre már volt példa — a kollektív öngyilkosság nem elképzelhetetlen. Minden áron feleljünk meg a Bibliának, Jehovának — nem a teremtő Istennek —, semmi más, ez a legfontosabb. Akkor saját szempontjukból a „tanúknak” is igazuk lehet. Mi háromévi börtön és egyéb hátrány ahhoz képest, amekkora jutalmat kapnak örök élet által?!

(folytatjuk)